

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru mareșchile:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmend prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Doamnei 23, etajul I.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând la Sibiu: la librăria „Ti-
pografia”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

„Activiștii”

Sunt două locuri, în cari așa numiții „activiști” s'ar pără că își au centrele: *Orăștia* și *Aradul*. De aici, din aceste două locuri, se va porni, așa se vede, acțiunea salvatoare a nației noastre. În cele două ziare, ce reprezintă curentul „activist” (care de fapt până acum a fost foarte „neactivist” sau pasiv) apar din când în când articoli, cari spun în ton vehement, că trebuie „a ne pune în mișcare”, sau „să ne aruncăm în luptă”, sau eșarși „la fapte” etc. apoi rămânem tot cum am fost.

Acum de curând, când se apropie începutul unui nou an de abonament, dat ne-a fost să vedem eșarși doi articoli „activiști” aparuiți unul în „Libertatea”, celălalt în „Tribuna Poporului” din Arad.

În „Libertatea” dl Dr. Aurel Vlad își începe articolul cu o enunțatie ex catedra, spunându-ne, că „direcțiunea politică, a cărei reprezentant fruntaș a fost și regretatul Dr. Rațiu, nu se mai poate susține”.

Auziți, Români, asta e spusă odată!

Și dacă aceasta nu se poate, ce este de făcut? Ne-o tălmăcește mai la vale dl Dr. Vlad. Eată cum: „stringându-ne rîndurile, să ne apucăm de lucru, de luptă”, ca „ou înoujurarea ordonanțelor de opreliște să punem de nou în funcționare partidul național” etc.

Că pentru ce „activiștii” din convin-gere n'au dus la îndeplinire lucrul, ce se exprimă în frazele frumoase sunătoare de mai sus, ne-o explică dl Vlad. Că de dragul *soldăriașii*.

Da, de dragul solidarității „activiștii” n'au intrat în lupta electorală ultimă; tot din pricina aceasta „activiștii” dela *Orăștia* au influențat foaia „Libertatea”, ear în decurs de un an de zile, de când dăinuiește această foaie, n'au făcut nimic d. a. pentru organizare, afară de lupta în comitat, luptă ce se poartă în alte comitate din partea „pasiviștilor” mai vehement și cu mai mult succes.

Acum însă a sosit timpul, așa ne spune domnul Dr. Vlad, „să ne desfacem de aceia, pentru cari idealul a nu face nimic”.

Aceasta e concluzia. Adeacă să ne desfacem, ca să ne putem ralia; desmembrare în loc de încheiere!! Frumos

prospect pentru poporul românesc, dacă el l'ar lua în „serios” și l'ar urma!

Al doilea organ „activist”, „Trib. Pop.” are și el în nrul de Crăciun un articol plin de activitate. Il scrie neîn-trecutul stilist, dl vg. și ca ori-ce Român, ce se respectă, începe tocmăi cu moș Traian, cu „Împăratul nostru”, ca să ajungă apoi la chestia activității și pasivității. Se înțelege, că și aici găsim fraze foarte frumoase, cum sînt: „Ne-am hotărît să ținem” „să ridicăm steagul unei noue vieți” și în alt loc: „Ne-am hotărît să ținem” la fapte etc. ca în „Libertatea” bunăoară.

Este însă, și trebuie să o constatăm, o deosebire între atitudinea acestor două organe. Pecând „Libertatea” a pășit dela început rezolut și cu vizirul deschis pentru activitate, confrății din Arad, ca în multe altele, și în chestia aceasta dovedeau meru o atitudine șovăitoare.

Chiar și în articolul, cu care ne ocupăm, enunțatia activității e făcută în doi peri. Eată ce se zice:

„Vom face us de drepturile garantate în legea electorală și în fiecare cerc electoral, unde numai vor fi 10 alegători români, vom pune candidatul pentru parlament, nu cu scopul ca să fie ales, căci cunoaștem chipul alegerilor din Teara-Ungurească, ci ca să umble din sat în sat și prin cuvintele adevărate să lumineze pe bietul sătean despre nefericirea lui.”

Cum adeacă? Să intrăm în alegeri, dar numai să ne jucăm de-a alegerea? Dl vg. crede, că în modul acesta, „vom face școală politică” și „vom avea eșarși reprezentanța noastră națională pe teren legal”. Dar cum, venerabile? Dacă punem candidați, dar nu ca să fie aleși, cum vom avea reprezentanță națională?

Am dat aceste specimene din articolii activiștilor noștri, ca să li se vadă din nou planurile și năzuințele. Cum sînt ele, judece publicul. Una însă observăm și noi. Activiștilor noștri, cum se vede și din articolii schițați aci, puțin le pasă de hotărârile conferențelor noastre, puțin de împrejurarea, că în Ardeal e o lege specială electorală, puțin le pasă de volnicia împărțire a cercurilor electorale — tot pedeci puse anume noue — și puțin le pasă chiar de solidaritatea națională, fără de care însă n'au putut și nu pot face nimic.

Sibiu, 10 Ian. 1903.

„Fatal”. În comisiunea financiară a dietei s'a pertractat bugetul școalelor. Deputatul opozițional Barabas s'a plânu contra limbii germane. Ministrul Wlassics i'a răspuns, că limba germană trebuie să se învețe. În răspunsul lui a amintit și de experiențele făcute, când a vizitat gimnaziile românești și săsești din Ardeal. El a zis între altele, că e fatal, că tinerimea, după ce iasă din școale, în multe orașe nu mai aude vorbindu-se ungurește, de aceea uită limba maghiară.

Dar la sate, unde nici nu mai vede Maghiar?

Autonomia confesională. Am fost dat știrea, că consistorul săsece din Sibiu a protestat la ministrul de culte, pentru că în rapoartele inspectorilor de școale aceștia trebuiau să răspundă și la întrebarea: „Ce dispozițiuni a luat inspectorul de școale cu prilegiul acestei vizitări față de autoritățile politice și confesionale?”. Intr'adevăr, după lege inspectorul nu poate porunci nimic autorităților confesionale, și el trebuie să facă arătare la ministru, ca acesta apoi să întrevină la consistoare. În răspunsul dat de ministru, acesta spune, că inspectorii de școale nu se ating de loc de autonomia bisericească, de aceea re-aceară consistorul, ca acesta să îndrume autoritățile școlare confesionale să asiste și ele la vizitarea, ce o face inspectorul și să subscrie protocolul, făcându-și observările lor.

Întărirea opoziției croate. Partidul opozițional croat a fost convocat pe 28 c. La aceste întruniri vor participa și membrii partidului de drept, numit curat, care s'a ținut până acum la o parte. Alăturarea acestuia la grupul opoziției va avea drept urmare, că la conferență vor participa și deputați dalmatini. Din partea convocărilor e plănuită crearea unei organizații opoziționale unitare, atât cu privire la nume și program, cât și la tactică.

Pactul. Căzând de acord guvernele monarhiei noastre în privința încheierii pactului, premierul Széll a fost Jot din nou la Viena, unde în înțelegeri cu prim-ministrul Dr. Körber și cu ministrul de finanțe Böhm Ba-

werk s'au întrunit înainte de amiază într-o conferență în ministerul maghiar din strada Bank pentru redactarea textului proiectelor pactului, ce se vor supune celor două parlamente. Conferența a fost întreruptă înainte de amiază, fiindcă Széll Kálmán s'a prezentat în audiență la M. Sa ca să-i raporteze despre atacurile maghiare de resort.

În conferență, ce s'a continuat după amiază, miniștrii s'au ocupat exclusiv cu redactarea textului convențiilor vamale și comerciale deja stabilite. Discuțiunea a durat până la cinci ore după amiază și textele convențiilor s'au statuit până în cele mai mici amănunte.

Pentru ultima revizuire și subscriere a actelor pactului, miniștrii austriaci vor pleca mâine la Budapesta.

Bunurile mănăstirilor sârbești. Congresul național sârbesc din urmă adunese un conoluș, prin care li s'a retras stărilor dela mănăstiri dreptul de-a administra, utiliza sau arănda bunurile mănăstirești. Căpeteniile mănăstirilor a ținut zilele trecute în Carlovți o conferență, în care au hotărât să ceară dela ministrul-president, ca acesta să nu supună acest conoluș spre aprobare Majestății Sale, ca fiind ilegal. Conferența se provoacă la sprijinul art. de lege IX. din 1868 și la pt. 4 din §. 19 al statului de organizare, care garantează mănăstirilor administrarea autonomă a proprietăților lor.

Consiliu militar. Joi s'a ținut în Burg un consiliu militar, la care pe lângă M. Sa au luat parte arhiducele Francisc Ferdinand, șeful statului major baronul Beck, ministrul de războiu Pitreich și conducătorul secțiunii prezidențiale din ministerul comun de războiu, Weigel. Consiliul a durat peste o oră și jumătate.

Agendele Reichsrat-ului. În ședința Reichsratului ce s'a convocat pe 13 c. se vor pertracta următoarele obiecte: Ântăia oțire a legii de presă, Ântăia oțire a convenției din Brüllsela asupra zăharului, Ântăia oțire a proiectului de buget și a proiectului de apărare a țării. Aceste obiecte, ce se vor pertracta în primele ședințe ale parlamentului austriac, nu vor da Cehilor ocaziune ca să-și continue obstruc-

țiunea, fiindcă se abțin de-a pune pedecă debaterii legii de presă și a convenției asupra zăharului.

Convențiunile comerciale.

Zarul „Bohemia” din Praga în ultimul seu număr a adus știrea, că Germania ar fi denunțat deja Austro-Ungariei, Italiei și Rusiei convențiunile comerciale. Ziarul „Bohemia” pare a fi bine informat, căoi în Viena încă a sosit o telegramă din Berlin, în care se susține că guvernul imperiului german ar fi decis să invite pe Austro-Ungaria, Italia și Rusia să intre în pertractări pentru încheierea novelor convențiuni. Invităriile în scris încă nu s'au trimis, dar cabinetele interesate au fost înconștințate pe cale diplomatică despre intențiunea Germaniei. În urma acestui pas al Germaniei guvernul Austriei și al Ungariei în conferențele din urmă au supus aprofundării situația creată prin intențiunea Germaniei; căoi pe când celelalte state sînt în poziția de-a satisface imediat invitării Germaniei, pe atunci în monarhia noastră întimpină greutăți din cauza parlamentelor cărora pactul trebuie supus. Rezolvarea tarifului vamal autonom din partea parlamentului maghiar și austriac chiar și în cazul cel mai favorabil, va recere timp mai îndelungat și după-ce în sensul formulei lui Széll noua convențiune comercială se va pute pertracta numai după rezolvarea tarifului vamal, s'a ivit o astfel de pedecă, care deocamdată nu permite ca monarhia noastră să intre în pertractări pentru încheierea novelor convențiuni comerciale.

Biserica orientală din Bucovina.

Cu titlul „Însemnătatea politică a bisericii orientale în Bucovina” *Vaterland*, organul catolic și de influență în cercurile înalte politice, scrie în numărul seu din 25 Decembrie următorul articol:

Cetitorii ziarului „Vaterland” își vor aduce aminte de articolii noștri din 11, 12 și 13 Februarie a. c. asupra stării catolicismului în Bucovina. Pe baza constatărilor autentice din partea catolică, acolo între altele s'a zis, că Românii gr-or. fiindcă aparțin rasei latine de loc nu iau opoziție ostilă față de catolicism, pe când Rutenii gr-or. sînt a să privi ca direcți vrășmași ai catolicismului.

În sala de examen decorată cu portretele arhierilor și ale bărbatilor valoroși ai neamului nostru, sta un brad verde și își aștepta, după obiceiul vechiu german, o altă podoabă, podoaba lui Moș Crăciun.

Am admirat pe sus numiții domni pentru zelul cu care fiecare se nănuia a stărna lumină, fire arginții și aurii pe pomul de Crăciun. Iot un domn bătrân cu o față plină de bunătațe și veselie se nănuiește să sorteze lucrurile aduse, dincolo sprintenul locotenent Weiss, căpitanul Spiehs și alții, toți plini de iubire față de micuții noștri copii.

Se făcuse o gregală. Se adunaseră numai cei 80 copii, cari aveau să capete încălțăminte, sau cărpe de cap, precând colaci, poame și zaharicale, apoi reculșite de scris erau pentru 500 copii. S'au trimis cei 80 copii adunați, ca în decurs de o oră să așeze pe școlarii lor și ei la ei au venit Moș Crăciun cu daruri. În decurs de o oră era plină curtea școlii de copii și copile.

Orologiul sunase 4 ore și luminile pe pomul Crăciunului își reflectau lumina tremurătoare în rasele firelor arginții și aurii.

Corul școlarilor sub conducerea inv. Teofil Caliman a executat două colinde foarte frumoase pe cari domni, deși poate nu le puteau pricepe pe deplin, le ascultau cu vedită atențiune și plăcere. A urmat apoi frumoasa vorbire a dlui notar M. Joura, care, după

FOIȚA „TRIBUNEI”

Ajunul Crăciunului în Rășinari.

E ajunul Crăciunului, zi așteptată și dorită de tot creștinul adevărat, fie el bogat sau sărac. Bucurie șgomotoasă se aude în salonul elegant și bine încălzit al omului cu bună stare materială; bucurie le aduce la membrii acestei familii Moș Crăciun, pentru că daruri de tot felul le umple masa bogată și la vederea acestora își uită aproape de micul Ius.

Cel sărac încă se bucură, deși bucuria lui e mai puțin șgomotoasă, aș zice că e mai timidă exprimată. Aci nu sînt daruri bogate, nu vestimente călduroase, nu obiecte de lux, nu abundență, cari desmeardă ochii. O mamă palidă aplecată asupra unor vestimente purtate și subțirele, pe cari le curăță, le cărpește, pentru-ca cei cinci mîștici să poată merge și ei la biserică, să poată auzi și ei cântarea sfîntă „Nașterea ta Christose Dumnezeul nostru”. O rază de bucurie îi luminează fața. Ea a terminat cu cărpitul, copiii ei nu vor fi goi, deși e veduvă și săracă.

Și acum să deschidem ușa unei alte căsuțe. Palidă, sub niște edrențe zace o femeie cu ochii adănciți în orbite. O tasă seacă îi șgudue pieptul bolnav și moartea și-a lăntu deja mîna asu-

pra chipului slăbit de morb și miserie. În sobă fumă niște vreasouri putrigioase dând mai mult fum ca căldură și biata femeie își ridică mîna transparentă, își face cruce, că doar' azi e ajunul Nașterii Domnului.

Bieții mîștici, șapte la număr, stau palizi și gînditori, ca toți copiii crescuți în miserie. Hîinușele lor șpălate de bunica lor, o femeie de 75 ani, cât cusute, căt rupte sînt puse pe un scaun lângă patul bolnavei. Tatăl, mort înainte cu câțiva ani, a scăpat de miserie, lăsând toată sarcina outropitoare de șapte copii mici asupra umerilor ei debili.

Ce le va aduce acestor mici ființe Moș Crăciun?

Masa e goală, câteva fărîmături de mămăligă și nimic alta. Ce le va aduce? Această întrebare tremură și pe buzele uscate ale bolnavei și tusa o scutură convulsiv.

E ziua de 24 Decembrie, e ajunul Crăciunului, zi așteptată de toți, îndeosebi însă de colindători.

Laorîmi dese picură din nori și razele binefăcătoare ale soarelui stau ascunse după vîlul păraginit.

Dealurile lipsite de podoaba verde își acoper fruntea în neguri surii, ca o domnișoară cochetă față în vîlul transparent.

Liniștită și tăcută e comuna noastră Rășinari, coastele, sub a căror poală se adăpostește, par astăzi pustii.

Căt de frumoase sînt ele vara cu podoaba lor! Căt de mult iubeste Rășinariul coastele și dealurile sale! Coasta Boaci, coasta lui Cosmă și Cetățuia, căt de admirabile sînt! Nu e Rășinariul trecut în țeară? Să nu pomenească în epistolele scrise neamurilor sale de aceste locuri pline de farmec.

Astăzi toate ne par pustii, chiar și stradele sînt părăsite; timpul umed și ploios alungă pe toți în casele lor. Numai căte un bărbat calcă repede după vre o treabă, numai căte o fetiță sprintenă, sau o femeie harnică aleargă iute în drumul seu. Dacă te uiti prin fereaștră din odaia căldută îți aduci involuntar aminte de zicala poporului: „Să nu scoți nici cățelul afară”.

E ora 2 p. m. Olopoșelul școlii sună. Gălăgie, voci de copii conturbă liniștea. Băieți și fete, unii mai mari și alții mai mici, dar toți de școală, merg repede spre edificiul școlar, o zidire terminată deja în anul 1837, zidire care ne arată, că comuna aceasta încă de atunci era o comună fruntașă.

Se adună 80 copii de școală, băieți și fete miseri, dar diligenți spre a fi împărțiiți cu daruri de Crăciun. Corpul didactic constă din șapte persoane e deja în școală și așteaptă pe acei onorabili și generoși domni, cari vreau să împartă daruri copiilor miseri.

Deja înainte cu 2 săptămîni i're ceruse directorului școlar din partea pri-

măriei o listă a copiilor miseri și diligenți, spunându-se totodată, că reuniunea carpatină, secțiunea Sibiu, are nobila intențiune de a da unele daruri la 80 elevi miseri.

Sosirea reprezentanților reuniunii carpatine era momentul pe care îl așteptau în edificiul școlar preoții E. Cioran și I. Goga, membrii din primărie în frunte cu notarul și primarul, unii din membrii comitetului parohial împreună cu președintele. Cei 80 copii sînt însoțiți de mamele lor sau de frați mai mari.

La orele 2 și jumătate sosiră membrii reuniunii carpatine secțiunea Sibiu, o grupă din cele mai alese persoane din societatea săsească sibliană.

Las să urmeze aci numele preasfimaților domni: Președintele Robert Gut, căpitanul de Spiehs, secretarul Kissling, protopretorul Fabritzius, librarul Kraft, dl Emil Sigerus Dr. Beck, subloc. Weiss, fabricantul Fonn, giuvaierul Lüdke, controlor Göbbel și angloiatul de bancă Orendt. Veniră apoi mai mulți oameni, cari aduceau lăzi și saci plini cu opinci, cărpe de cap, requisite de scris, colăcei, zaharicale, mere și altele toate în pachete anume pregătite.

Ne-a surprins mult bunăvoința acestor preasfimați domni, cari, neluând în considerare timpul de tot nefavorabil, s'au prezentat în mijlocul nostru în număr atât de frumos. După recomandarea reciprocă se și apucară de lucru.

Atâzi suntem în poziție a ne provoca la un discurs important rostit de vice-prezidentul Ligii culturale din București, Dr. George Popovici, care a trezit un ecou simpatie în toată ziaristica română.

Dr. Popovici a accentuat, că ortodox este în ochii Slavilor identic cu rusesc. Dacă biserica gr. or. bucovineană va rămâne, ca până acum, românească atunci ea va fi atât pentru stat cât și pentru catolicism nepericuloasă; dacă însă ea va deveni rutenă, atunci ea va fi în realitate o filială a s. sinod din Petersburg.

Cu drept cuvânt Dr. Popovici face guvernului austriac reproșul, că el a promovat rutenizarea Bucovinei, fără să se cugete la pericolul ce va trebui să se nască, dacă conducerea bisericii gr. or. ar ajunge odată în mâinile Rutenilor prietini ai Rușilor. Să nu se zică că loialitatea guvernului rus, care nici odată nu a fost agresiv față de Austria, înălțură ori-ce pericol; prin slăbirea bisericii din Bucovina cel mai loial guvern odată ar putea ajunge în situația de-a ceda cursului opiniei publice mai puțin loiale? Vedem aceasta în mișcarea „Los von Rom“, care de sigur este antiaustriacă, nu este promovată de guvernul Germaniei, totuși însă cuprinde în sine pericole evidente.

Din această cauză Dr. Popovici se adresează cu tot dreptul către cercurile catolice. El procedează ca un adevărat Român, dar și ca un adevărat prieten al Austriei, dacă face atenție, că catolicismul este periclitat în Ost. Și este conform adevărului, dacă mai departe accentuează, că biserica gr. or. română din Bucovina nici odată nu purcede agresiv contra catolicismului, pe când de altfel bisericile gr. or. ale națiunilor slave în totdeauna sânt anticatolice.

Aceasta ne pare de tot natural. Românii gr. or. se simt doară în prima linie Latini și văd în Roma centrul natural al rasei lor. Slavii gr. or. însă gravitează conștient sau inconștient către puternicul tată dela Nord, în care văd capul bisericii gr. or. De aceea nici regatul României nu împiedică dezvoltarea catolicismului, pe când statele slave orientale o fac aceasta. Opinia publică română nu se teme de catolicism ca de un neprieten, conștiința acestei improprietăți ar trebui să pătrundă în cercurile catolice din Austria și să influențeze atitudinea bărbatilor de stat ai Austriei.

Încă nu e prea târziu. Încă ierarhia gr. or. din Bucovina este română și constituie un zăgaz prejos pentru tendințele Slavilor de est. Încă Rutenii gr. or. din această țară nu sânt nici măcar în stare a pune candidați în realitate calificați pentru dignități bisericesti mai înalte. Dară totuși se ridică pretențiunea parității, neadmisibilă pe terenul bisericesc, deja se pretinde preterarea de candidați vrednici români în favorul de candidați ruteni mai puțin calificați, spre a crea astfel cazuri de precedentă.

ce făcū istoricul reuniunii carpatine, după ce amintit binefacerea acestei reuniuni, în termeni apleși a binevenit pe on. președinte și on. membri cari, pe un timp atât de nefavorabil au ostentat aici. Vorbirea s'a terminat cu un întreit „Să trăiască“.

Președintele reuniunii carp. secțiunea Sibiu dl Robert Gut, cel în limba română o frumoasă descriere a scopului ce urmărește reuniunea carpatină, adresându-se apoi copiilor în vorbe alese le spuse că ei și pot fi folositori acestei reuniuni, anume dacă vor păzi și apăra, acum și când vor fi mari, locurile cele frumoase din munți întregite de reuniune. Intre altele zise: „Părinții voștri cunosc aceste locuri, ei pe acolo adună lemne pe cari vânzându-le capătă bani și vă cumpără vouă cele trebuincioase. Unii din voi încă ați fost la Păltiniș, în jur pe dealuri ați cules afine și amărură și ați respirat aerul sănătos fără să cunoașteți frumusețile ce erau în jurul vostru“, etc. Copii, priveau cu ochii aștinți la domnul, care după accentul său, era străin de neamul nostru și care totuși așa de bine cunoștea deprinderile lor. Sub un puternic „să trăiască“ termină onorabilul președinte vorbirea sa instructivă, pronunțată bine și cu sentiment.

Acum urmă împărțirea darurilor. 90 copii din toate clasele au primit fiecare: 1 păr. opinii cu curele, un colac și un pachet ce conținea mere, smochine, zaharicale și spre distracție și câte o flueriță. Fetele au primit unele cărpe

În timpul din urmă guvernul a călcat în felurite privințe pe o cale mai corectă față de Români. Lui li este ușor, căci hotărîrea zace în mâinile lui. Dară și opinia publică a Austriei catolică trebuie să se pronunțe pentru susținerea românismului în biserica gr. or., spre a salva în ost catolicismul atacat la vest și spre a-l apăra de pericolele eventuale.

Departa de catolicismul Austriei este tendința de-a influența în afacerile celor de alte confesiuni; posibilitatea unui nou pericol nu se poate retăce însă și necesitatea a o discuta devine datorită atât din punct de vedere catolic, cât și austriac. Ba chiar mai mult din ultimul decât din primul. Căci etern neperitoarea putere a bisericii sfinte romane va înfrunta cele mai mari pericole și le va învinge; imperiului nostru însă ele pot da mai mult de lucru, pot crea greutăți, cari a le evita este problema guvernului.

Eată o direcție sănătoasă nu numai pentru Românii bucovineni, până acum deosebită de la cauză de rea cumpănă, ci și pentru monarhia austriacă.

Înțelegerea Ceho-germană.

În numărul ultim al foii noastre am amintit că ministrul Körber, în vederea punerii la cale a unei înțelegeri între Moravi și Cehi, l'a convocat la conferință.

Luni înainte de amiază la 10 ore s'au adunat bărbatii de încredere ai Moravilor. Prim ministrul Körber prezentându-se la sedință și-a exprimat dorința ca bărbatii de încredere și fără de deosebire decisiune a dăte provinciale, la eventuala propunere a guvernului, să se constituie în comisiune, ca comisiunea provincială moravă din 1900; și să examineze întrebările ce li cad în sfera de competență, reluând în sinul comisiunii morave firul întrerupt al unei înțelegeri. Körber a dezvoltat apoi principiile fundamentale ale noului elaborat al guvernului pe care l'a și prezentat membrilor conferinței rugându-i să-l studieze cu temeinicie și apoi să-și dea părerea.

Vorbitorii au anunțat, că vor prezenta partidei lor elaboratul spre dezbateri. *Klumetzky*, *Skene* și *Silensy* primul cu bucurie propunerea ca deputații Moraviei să se constituie în comisiune permanentă de pace. *Zacsek* și-a exprimat dorința ca proxima întrunire să nu se amâne. În fine presidentul Körber cu bucurie constată, că propunerea guvernului a fost întâmpinată din toate părțile cu simpatie și recomandă partidelor, că având în vedere seriozitatea situației și a multelor chestiuni de mare importanță pentru imperiu să se pronunțe cât mai curând, pentru-a conferința să-și poată ajunge scopul.

În conferința de după amiază ținută cu deputații cehi premierul Kör-

ber a arătat tendința guvernului de a aplana neînțelegerile naționale și a accentuat iminenta necesitate a delăturării obstacolelor, pentru-a vieța parlamentară să-și poată relua cursul normal. Pentru delăturarea acestor obstacole Körber prezintă și membrilor conferinței cehe un elaborat al guvernului pe baza cărui speră, că neînțelegerile dintre Cehi și Germani se vor delătura. Proiectele guvernului schițate de Körber au în vedere rezolvarea chestiunii naționale boheme pe baza principiului teritorial și a egalei îndreptățiri a limbii în administrație și justiție.

Funk și *Pacak* au promis că vor studia elaboratul cu toată seriozitatea. În privința convocării unei noi conferințe *Funk* și *Pacak* divergează în păreri. Primul propune ca noua conferință să se convoace luni, celalalt propune ca guvernul să convoace conferința.

Premierul Körber și-a exprimat dorința ca chestiunile din elaborat să fie discutate cât mai grabnic fiindcă convocarea parlamentului e iminentă.

Comitetul executiv al partidului Cehilor tineri este convocat pe Duminecă, ear' al partidului din Moravia pe Sâmbătă, ca să pertracteze despre acțiunea de împăcare.

Spicuri din foile maghiare.

„Magyar Szó“ în nrul dela 8 Ianuarie se ocupă de institutul nostru „Albina“.

Se încălzește „moritzii“, că de ce nu folosește „Albina“ limba maghiară în corespondența sa cu alte institute.

Se încălzește apoi că „Albina“ progesează mereu, și că „Albina“ de ce a voit să cumpere în Sighișoara palatul Frank, — spre a-și face acolo filială? etc. etc.

Am înțeles. E invidia Jidanilor cari în lăcomia lor gădilită de guvernele maghiare ar voi ca numai și numai ei să adune, numai ei să cumpere, — să se îmbogățească întărindu-și poziția în Cănaan (Ungaria) prin cumpărări continue de proprietăți.

Micul Kohn nici nu-l așa de prost pe cum se arată.

În același număr „Magyar Szó“ face spirit „coșer“, comentând comentariul nostru făcut tot la rubrica asta în unul din nr-ii trecuți.

Spuneam, și o spunem și acum că noi o „Maghiarie“ nu știm și nu reușim, nici națiune maghiară, fie ea ori-cât accentuată de ei; — noi știm o Ungarie, stat poliglot, compus din mai multe naționalități cari ar trebui să fie egal îndreptățite, bună oară ca și Elveția.

Durere că în Ungaria naționalitatea maghiară prin ajutorul Jidanilor a ajuns la eghegemonia asta desoreată, care nimicește consecuent statul ungar, — pregătindu-i apropiata descompunere. Afirmarea aceasta are bază și

Sala era îndesuită de public, mie și mare, întreg ambutul încă era plin și și de astă dată, ca și la alte ocazii, s'a constatat necesitatea arzătoare a unei sale spațioase, pentru festivități școlare, conveniri sociale și alte asemenea. D-nul protopretor Fabrizius care diriga toate și se interesa de toate, s'a exprimat cu ocaziunea aceasta: „că o sală spațioasă pentru comuna noastră este neapărat de lipsă“.

O altă colindă frumoasă a încheiat festivitatea și toți ne-am depărtat plini de bucurie, pentru-a ca și la vetrele noastre să sârbăm pe Moș Crăciun.

Domnii membrii ai reuniunii carpatine au fost conduși la cancelaria comunală unde li s'a oferit o mică gustare.

S'a observat la aceasta absența preoților și a celor mai mulți dintre învățătorii, cărora nu li s'a dat atențiunea cuvenită din partea membrilor primăriei, eroare, după cum aud observată și din partea unor domni străini. Aceasta a fost singura notă discordantă în această seară plină de armonie.

Și acum să urmărim cu gândul pe generoșii bărbai.

Îi vedem precurgând drumul din Reginari spre Sibiu. Mulțumită suflătoare simt în inima lor pentru-că au împlinit o faptă de caritate.

Îi vedem intrând în locuințele lor, unde îi așteaptă familiile lângă un foc bun și o masă bogată.

Cu bucurie istoricesc tot ce au văzut, cu dragoste și desmeardă copi-

eslicație, pe când prostia lor cu: „Maghiari de buze valacher“, — „Maghiari cari știu românește“ va rămâne pe vezi o prostie, care nu numai că e fantastică și optimistă pentru dinții, — dar e și ridicolă totodată.

Luăm deci de foarte natural că „Magyar Szó“ în neputința de a răspunde, face „vițuri“ „coșer“.

O instalare.

Instalarea noului paroh și protopop gr. cat. al Sibiului — s'a făcut, cum am anunțat, în ziua Nașterii Domnului (7 Ianuarie n. 1903).

Pentru săvârșirea actului a venit dela Blaj Rev. domn canonic Dr. Vasile Hossu, care a oficiat împreună cu noul paroh protopop, dl Nicolau Togan, și cu dl Arsenie Bunea, secretarul comitet. școlaelor grănițerești. Răspunsurile liturgice le-a dat corul tinerimei gr. cat. dela institutele de învățământ din loc. După evanghelie dl Dr. Hossu a ținut o înălțătoare cuvântare de introducere accentuând misiunea unui protopop, dl Bunea a citit decretul de numire și introducere, cari sânt de cuprins foarte instructiv, ear' dl paroh și protopop a ținut o frumoasă predică cu motto: „Mărire întru cei de sus lui D-zeu, pe pământ pace și între oameni bună voie“.

După săvârșirea a liturghii comitetul bisericesc și-a făcut reverențele atât dlui Dr. Hossu, cât și noului protopop.

În deosebi comisarul consistorial a fost întâmpinat cu cuvinte alese din partea dlui avocat *Basilu Pop de Harșianu*, care în numele comitetului parohial a dat expresiune bucuriei pentru „derul de Crăciun“, făcut parohiei și districtului protopopesco gr. cat. al Sibiului.

Dl canonic a fost rugat să comunice I. P. Sale dlui mitropolit și venerabilului consistor ferbinte mulțumită a comitetului bisericesc, — a întregii parohii — și a tractului protopopesco — pentru potrivita numire, ce a făcut în persoana dlui Nic. Togan, care de 16 ani muncește cu cel mai învâpăiat zel în interesul parohiei și protopopiatului gr. cat. al Sibiului, și care întrunește toate condițiile necesare unui bun protopop; ear' încă pentru Sibiu, avem convingerea că nu s'ar fi găsit o persoană mai potrivită din toate punctele de vedere.

Felicităm atât superiorii mitropoliei gr. cat., cât și parohia și protopopiatul pentru această norocoasă numire.

Revistă esternă.

Turcia.

Protestul Angliei contra trecerii prin Dardanele a celor 4 torpiloare rusești a fost dat întâiu numai verbal. Acum a fost făcut și în scris, fiind ținut în aceeași termeni aspri. O parte a presei engleze crede, că acum e tim-

lații cari sânt scutiți de greutățile vieții a căror gene pare că se umezesc la desorierea tatălui. Bucuria ce le-o face alinarea suferinței, iubirea față de săraci, sânt efectul unei creșteri „bune“, sânt semnele caracteristice ale unui popor cel la care, pe lângă instrucțiune, cultura inimei își are locul cel mai însemnat.

Să ne întoarcem acum și să ne uităm prin ferestruță la copiii cari vesel se întorc acasă dela școală și întrând istoricesc ce au văzut, arătând celor de acasă colăceii, zaharicalele și în fine tot ce au primit. Ei deservu pomul Crăciunului și cu fantasia lor copilărească îl văd și acum acoperit cu aur și argint.

Apoi adorm veseli așteptând ca ângerul să li-se arate în vis. Așa le-a spus mama și ei o cred.

Căsuța mică încă e luminată, unul din cei cinci copii se întoarce dela școală și împarte cu micii frățiori darurile, ear' mama se gândește la încălțăminte, erau tocmăi de lipsă, școala e departe și copiii rup multe.

Dar' în căsuța femeii bolnave? Bunica duce darurile, mulțumind bunilor domni cu laorăm în ochi. Femeea istovită de dureri se ridică să vadă toate, apoi șoplește ceva și adoarme.

Astfel am petrecut seara de ajun, care mulțumită reuniunii carpatine ne-a fost și nouă, cari ca public am participat, ea și copiilor o înaltă sărbătoare.

Reginari, 26 Decembrie 1902.

alfa.

pul cel mai potrivit pentru de-a esopera libera trecere prin Dardanele. După cum se știe, pasul Angliei făcut în chestia aceasta va fi urmat de Italia și alte Puteri.

Macedonia. În Yildiz-Chiow conținută lucrările pentru introducerea reformelor. Primul pas va fi înlocuirea tuturor valilor din Macedonia cu oameni noi. E vorba și de schimbarea ministerului.

Primul ministru bulgar, Daneff, va convoca pe toți șefii partidelor și pe capii macedoneni spre a-l îndemna, în numele Rusiei, să nu facă turburări la primăvară.

Dacă Macedonienii se vor abține a face agitațiuni, atunci Rusia se angajează a acorda mari favoruri Bulgarilor.

Șefii emigranților macedoneni declară, că vor continua lupta, fără considerare la promisiunile lui Lambadoff, ca în felul acesta să silească Puterile să intervină fără întârziere.

Poporațiunea turcă e contra reformelor. În mai multe orașe din Macedonia au rupt imediat după aflare publicațiunile, cari anunțau introducerea reformelor.

„Neue Freie Presse“ declară, că reformele în Macedonia nu se vor pute aplica și nu vor aduce nici un rezultat, dacă nu se va înființa un control european, care să supravegheze deplina executare a acestor reforme.

Serbia.

Ministrul sârb de externe de până acum a demisionat, fiind numit în locul lui Lozanici. Numirea aceasta nu va produce nici o schimbare în politica externă a Serbiei.

Regele Alexandru intenționează o nouă schimbare a constituției. Cu revizua a însărcinat pe fostul ministru Georgievici, cel mai bun bărbat de drept în Serbia. Constituția cea nouă va fi proclamată, se zice, peste 3 luni.

În luna aceasta va fi convocat jumătate din contingentul de recruți, ceea ce a dat ană la șvonul, că Serbia înarmează. Guvernul desminte aceasta țtire.

Spania.

Fostul ministru-prezident Praxedes Mateo Sagasta a murit în 5 l. c. El s'a născut în 1827 în Torrecille și a studiat ingineria. Alea în 1854 în cameră, a luat parte foarte activă la toate acțiunile partidului liberal. În 1871 a fost ministru de interne, în 1875 ministru-prezident. De atunci încocoare a fost în mai multe rânduri în fruntea afacerilor țării lui, până când nu de mult a renunțat în favorul lui Silvela, actualul ministru prezident.

La înmormântare regele n'a participat, de teama demonstrațiunilor.

Știri mărunte.

Oastro s'a învîit, că chestia venezuelană se fie supusă unui tribunal de arbitrii. Răsculașii s'au oferit pentru pertractări de pace cu Oastro.

Depeșile oficiale sosite din Maroco guvernului spaniol confirmă știrea, că pretendentul se retrage. Multe seminții s'au supus din nou domnitorului legiuit.

Bulgaria a denunțat toate tractatele de comerț, fiindcă intenționează a urma un regim mai protecționist.

După „Tribuna“ din Roma, Țarul va veni la curtea italiană cătră finea lui Aprilie, împăratul german pe la mijlocul lui Maiu.

Cronica zilei.

Sibiu, 10 Ian. n. 1903

Invitare. P. T. membrii onorari, fundatori, ajutători și activi ai „Reuniunii române de muzică“ din Sibiu, se invită cu tot onorul la conferința ce se va țină Duminecă (11 Ianuarie n. s. c.) la 4 ore după amiază în castna română (Strada măcelarilor).

Preșidiul Reuniunii.

Un dar frumos bisericii din Orașu montană. Dl avocat Dr. Petru Corneanu, înăsătorându-se după lungile suferințe ce i-le-a cauzat detestabilul atentat al unui șoran asupra persoanei d-sale, — a dăruit bisericii din Orașu montană două candelabre pompoase în preț de 1000 coroane. Pentru frumosul dar de Crăciun, comunitatea bisericească îi exprimă călduroase mulțumiri.

Condamnare pentru steagul maghiar. Tribunalul din Mitrovița a condamnat la 6 săptămâni închisoare pe Neki Francis, care la ziua împărțatului a rupt steagul maghiar de pe casa preotului reformat, Hayedule.

Di Ioan Ivan, notar în Gurariulul, din prilejul oăsestoriei sale, serbate a 2-a zi de Crăciun, cu d-na Neaga V. Iosof, văduvă preoteasă, a dăruit la fondul de 20 bani, creat de Reunirea sodalilor români din Sibiu, pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe sama meseriașilor români, suma de 2 coroane.

Banohetel presei în București. Spre a sărbători pe dl N. P. Ioanovici, fostul cessor al sindicatului ziaristilor, și pe dl Al. Ciurcu, noul președinte al aceluși sindicat, — membri ai presei s'au întrunit la un dejun în sala restaurantului Iordache.

Au luat parte reprezentanții ziarelor: »Voința Națională», »Conservatorul», »Epoca», »La Roumanie», »Patriotul», »L'Indépendance Roumaine», »Observatorul», »Universul», »Adevărul», și o mulțime de ziaristi. S'au ținut o mulțime de toast.

Socialiștii pe românește. Prin luna lui Februarie va apărea în Timișoara o foale românească social-democrată cu titlul: Înainte! (Vorwärts). Abonamentul va fi 40 bani lunar, redactorul va fi un anumit Horacek.

Bulgarii dau și satisfacție. Guvernul român a fost oficial informat că guvernul bulgar, în urma anchetei ce a ordonat asupra oasului inginerului silvic Popp, surprins și maltratată vara trecută de niște soldați bulgari pe frontiera Dobrogei, a trimis pe agresorii înaintea unui consiliu de război și, în așteptarea hotărârii acestuia, le-a aplicat o riguroasă pedeapsă disciplinară.

Regele Sârbiei divorțează. Așa ne spune »National Zeitung» din Berlin. Ne spune că Regina Draga s'ar fi învoit la divorț, dar' cere o rentă anuală; dăm știrea cu rezervă, cu atât mai mult, că totu'i se atribuie contelui Lambsdorff.

Concurs. Comitetul central al »Reuniunii învțătorilor români gr.-cat. din jurul Gherlei» eșerie concurs la elaborarea următoarei teme: »Agendele în vțătorului, ca factor cultural în comuna sa».

Premiul 20 coroane. Operatele s'unt a se trimite aceluiași comitei până în Dumineca Tomii. Pot concurge numai membri acestei reuniuni. Gherla, la 24 Decembrie st. n. 1902. Pentru comitei: Alexandru Bena, canonic - președinte; Iosif Demian, profesor - secretar.

Răscumpărare de felicitări la Anul Nou. Spre acupurile culturale ale despărțământului »Timișoara» al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», — special pentru a cumpăra cărți de a premia la esamenile finale copiii dela școlile noastre populare, ca răscumpărare a datinei de a trimite gratulări la Anul Nou — a contribuit:

George Breban Ghilad, Dr. Lazar Simon, Iuliu Hațeg, Belinț, Costa Maniu, Dr. Petru Tegle și Emanuel Ungureanu, Timișoara, câte 10 cor.;

Dr. Traian Șinai, Vinga și Iacob Marian, Timișoara, câte 6 cor.;

Gerasim Sârbu, Belinț, Dr. Aurel și Lucia Cosma, Dr. Valeriu și Pauline Mezin, Ioan Popa, Buziaș, câte 5 cor.;

Victor Russu, Uftin, Vincențiu Pop, Jebel, câte 4 cor.; Nicolae Groza, Săn. Mihail-român, Gavril Sălăgianu, Timișoara, Ioan Nedelcu, Buziaș, Nicolae Popa, Feni, câte 3 cor.;

Dr. Cornel Iancu, Dr. Constantin Manea, Dr. Ioan Mezin, Dr. Alexiu Popoviciu, Arcadie Poprean, Alexandru Mihail, Nicolae Gherdan, Romul Nicotin, Timișoara, Ioan Plavogiu, Vasile Valanțu, Mehala, Dimitrie Popoviciu, Budinț, Ioan Ionescu, Teodor Poșan, Vasile Oluta și Daniela Leichitiș, Jebel, Nicolae Vulpe, Jădani, Paul Iancu, Obad Teodor Ciococa, Șipet, Vasile Terebenț, Ierșin și George Ciococ câte 2 cor.;

George Lupșă, Blajova, Petru Ioan, Ioan Russu, preot Parăț, Alexandru Buiab, Ioan Bandu, Ioan Mioclescu, Francisc Buzariu, Corneliu Proștea, Ioan Lenger, Dimitrie Vancu, Romulus Cărbăș, Timișoara, Petru Bandu, Obad, Nicolae Danciu, Gligorie Pălcioiu, Jebel, câte 1 cor.

Școlarii dela școala română confesională superioară din Jebel 44 bani; Teodor Ioaneș, Benceul-român 1 cor. 20 bani.

Comitetul despărțământului.

Din serile de Crăciun ale reginei României. O foale germană publică un prea frumos articol al Carmen Sylvei, regina poetă a României, în care povestește într-o formă mișcătoare serile de Crăciun din trecutul vieții sale de principesă și de regină a României. »La cel dintâi Crăciun — spune Carmen Sylva — Prințul Carol a plâns gândindu-se la mama sa despărțată și la rumpul sei morți. Carmen Sylva a aprins luminările unui mic pom de Crăciun, punând sub el un leagăn mic. Al doilea Crăciun ne-a fost amărit de crize ministeriale, însă ne-am mângâiat în urmă. Voiam atunci să plecăm. La al patrulea Crăciun am revăzut patria cu copila mea adorată și de toți iubită. A

urmat apoi un Crăciun trist fără pom. Am scris dincoi poezii în vreme-ce bărbatul meu lucra. Eram mahnită de teribila siguranță, că n'o se mai am alți copii. Am revăzut în urmă pomul de Crăciun din patrie. La reîntoarcerea mea în România am luat parte emoționată la Crăciunul nepoților mei. Acum când s'unt în vîrstă aproape de 60 de ani, liniștea și pacea au înfrat în sufletul meu. Mă gândesc numai la alții; aceasta e bucuria mea».

Carmen Sylva sfîrșește cu un avînt poetic zicînd:

»Aștept cu speranță și mulțumire ultimul meu Crăciun. Nu înțeleg cum se poate găsi, că viața e prea scurtă».

Cel-ce are grije de sănătatea sa, se bea apa amară »Francisc Iosif», care de mai bine de 25 ani se trimite în toată lumea și este recunoscută ca singurul mijloc natural salin purgativ. Această apă se poate căpăta pretutindeni.

Vieța socială.

Despre un concert

Ieri, a treia zi de Crăciun am avut concert în Sibiu.

Noi Sibienii de altcum nu ducem lipsa concertelor. În timpul din urmă mai ales am avut »pech-ul se ne desfăștam până la adormire, ascultînd cu o pacientă caracteristică Ardelenilor cîntecul de lebedă ale tuturor artiștilor și quasi-artiștilor emerițiți din capitala țării românești. A venit adecă la modă »tragerea pe sfoară» prin artă. Când vre-un cîntăreț sau cîntăreasă 'și-a trecut vremea chiar și în oșantatele din suburbiile Bucureștilor, vine la noi cu mare tărăboiu și cu puțină artă ca să ne cucerească... pungile, că doar' noi sîntem frăține, Români buni, răbdători și mai ales... sîntem cam »proști» în ale artelor, că aplaudăm și admirăm (dacă vine din țeară) până și un concert de — flămnetă.

De un timp încoace din România au roit artiști peste artiști, dar' artiști, Domie cât Apollo este »juvix» pe lângă dișii.

Ear' noi le-am dat sprințul cu risicul material, apoi risicul de a »leșina» de »emoțiune» și de a roși sub privirile străinilor.

Ne-au ris Maghiarii din Oluj, ne-au ris Sașii din Sibiu, Brașov, Jidani, ba și lăutarii, făcînd arta românească ridicolă pe un deceniu. Dar' nu mai merge! Cei cari au participat la concertul de aseară, o mică ceată de optimiști, s'au convins și ei în fine, că tragerea pe sfoară e meseria peștrișilor artiști strapați prin tîrgurile din România, fluterați până și în — Bacău...

Doamna Sida Simon născ. Macri, »un mezzo-sopran de forță», precum ne spune programul, s'a dovedit o forță forțată. Știu vre-o 2—3 nastasii pe câmpia Ardealului, cari cîntă cu mai mult talent și cu mai multă artă »cheruvicul, în scorulul bisericile».

O voce primitivă, o totală lipsă de școală, o stîngăcie ridicolă, eată testamentul concertantei noastre.

Imi aduc aminte de un înșelător, care s'a dus dela noi cu mai multă artă, dar' tot cu recla mare la Băla, unde a fost atât de »frenetic» aplaudat, încât a fugit pe fereaștră luîndu-o pe câmpuri dinaintea »admiratorilor» sei...

Cam la asemenea aplause ne vom refugia și noi dacă cei din țeară nu ne vor slăbi cu arta lor. Dar' publicul nostru e indulgent... s'a mulțumit cu părăsirea sălii de concert și tinerimea cu glumele și cu simularea »admiratiei».

Era un haz în sală, ear' artiștii nu observau aceasta, doar' domnișoara Wünsch, care e de mirat că nu a abzis de onorificul rest de acompaniatoare deja la al treilea... acord.

Dior artiști, cu concertul anunțat pe 19 l. c. mergeți la Șunturug!

Sirius.

Concert în Lux.

Tinerimea română din Laz aranjează la 1/14 Ianuarie 1903 un concert împreunat cu declamațiuni și joc în loșalul școlaei. Inceputul la 7 ore seara. Venitul curat e destinat pentru biblioteca școlară.

Petrecere în Bistrița.

Tinerimea română din Bistrița invită la concertul și petrecerea ce o va aranjea în preșeara Anului-Nou în sala cea mare dela hotelul »Regele Ungariei». Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat e destinat pentru »Reunirea femeilor române din Bistrița».

Producțiune în Arad.

»Asociațiunea națională aradană pentru cultura poporului român» — secția meseriașilor — aranjează o producțiune teatrală cu concert și joc în seara de Anul-Nou în sala »Casei Naționale». Venitul curat e destinat pentru învțăceli meseriași lipsiți de mijloace.

Dela teatru.

Duminecă după amiază se va reprezenta din nou opereta melodioasă »Lachende Erben» de Karl Weinberger cu prețuri reduse în mod simțitor.

Reingruber oaspe! D-șoara Eugenia Reingruber dela teatru Raimund din Viena va păși Duminecă seara în posa cu cîntecul »Aus'n Herzen heraus» de F. Schöthan și V. Chiavani. Luni: Continuarea ospitării d-șoarei Reingruber în opul clasic al lui Grillparzer »Des Meeres und der Liebe Wellen».

MAI NOU.

Despre pact.

În gîdînța de ieri a dietei s'a desbătut proiectul de lege despre »imigrare». Înainte de ordinea zilei Kossuth F. a cerut informații despre pact. Széll a zis, că nu poate da nici o clarificație, până când pactul nu e definitiv stilizat și subscris. Crede, că în săptămîna viitoare se va pute pronunța.

Invitare de abonament

la
„TRIBUNA“
Cu 1 Ianuarie 1903 v. încep
nouve abonamente lunare, oartale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sînt rugați a grăbi ou reînolrea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a foli.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună, după stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . . . 28 cor. — bani.
Abonamentul semestral . . . 14 cor. — bani.
Abonamentul triunar . . . 7 cor. — bani.
Abonamentul lunar costă . . . 2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele se fie însemnate oât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sînt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în care li-s'a trimis »Tribuna» până acum.

Administrațiunea

Bibliografie.

„Cartea de Aur“.

Volumul al doilea din »Cartea de Aur» a diui T. V. Păcoșian, a cărei apariție am anunțat o dăunazi, este de următorul cuprins:

1860. Senatul imperial (înmulțit). — Adresele Românilor. — Memorandul senatorului Moosonyi. — În chestia metropoliei ortodoxe române. — Șaguna aasă. — Noua constituție octroată. — Petițiunea sinodului din Sibiu. — Conferența națională din Timișoara. — Conferențe confidentiale. — Două petițiuni. — Petițiunea Românilor nășeuden. — Convocarea adunării naționale. — Petițiunea Românilor din Hațeg. — Dispoșiții prealinate ou privire la Ardeal. — Încheierea anului.

1861. Revistă. — Conferența națională din Sibiu. — Rescriptul împăratso din 16 Ianuarie. — Conferența regnicolară din Alba-Iulia. — Andreiu de Moosonyi despre situație. — Patenta împăratsoasă din 26 Februarie. — Congresul Sârbilor. — Glas de frate. — Lupte parlamentare în dieta din Pesta. — Lupta în comitate. — Senatul imperial. — Proștestul Românilor din Banat. — Din »fundul regiu». — Universitatea săsească. — Inaugurarea »Asociațiunei». — Zădărnicierea întruniri dietei ardelene. — Cădere cancelarului Kemény. — Guvern nou în Ardeal.

1862—63. În chestia despărțirii hierarchice. — Declarațiunea lui Andreiu de Moosonyi. — Apărarea școalelor române din Banat. — Adresa districtului Nășeud. — Congresul politic-național din 1863. — Plănoșarea Românilor bă nățeni. — Încheiere.

A apărut. Poeți germani: Johan Wolfgang Goethe și Heinrich Heine. Traduceri de Ioan Băllă (Devale). Tipografia, soc. pe acții, Sibiu. Un volum de pag. VIII + 104. Prețul 80 bani. De vânzare la tipografia noastră și la W. Krafft în Sibiu.

A egiț de sub presă scrieri de Riria și se află depuse la librăria W Krafft din Sibiu:

— Ultima rază din viața lui Eminescu, dialog dramatic, și »Elvira», tragedie în 5 acte. Ambele lucrări scrise de neîntrecuta poetă Riria. Prețul »Ultimei raze» 1 cor. 50 bani; »Elvira» 2 cor. Ambele volume sîntescutate cu lux Cel întâi de librăria Iliescu & Grossu din Iași și al doilea de Carol Göbl din București.

— Ajutorul prim, în casuri de nenorociri și boale repentine, scris de Dr. Iulian Chitil, medic cercual în Bethlean. Prețul 1 cor.

— »Răsplată păsătorului», piesă de Crăciun în trei acte. Prelucrată după A. Oppitz, de Ioan Baciui, preot în Șoimuș. Bistrița 1902. Tiparul tipogr. A. Baciui. Prețul unui exemplar 30 bani. 15 esemplare 1 cor. 80 bani.

A apărut în editura librăriei H Zeidner, Brașov, antăia carte a copiilor sau »Abecedarul ilustrat pentru l. clasă primară de St. C. Alexandru. Prețul 40 b. Cartea este aprobată de consistorul din Caransebeș. Tot acolo au apărut: A doua carte pentru deprinderea limbii maghiare în școalele pop. române de Francisc Koos și Iosif Goldis. Prețul 50 b. Elemente de fizică pentru școalele pop. de Ioan Dariu. Prețul legat 60 b. și l. și il. caiet de desen cu figuri pentru școalele primare. Prețul fiecărui caiet 20 bani.

— Geografia pentru clasa a II-a gim. și reală de Dr. Ambrosiu Cheșanu, profesor. Partea a II.: Europa, Asia și Africa. Blaj, 1902. Prețul 1 coroană.

Euripide: Ifigenia. Traducere în versuri de P. Dulfu. București. I. V. Sococ. 1903.

Novela, de Ioan Pop Reteganul, este titlul unui volum ce a apărut acum în București, în editura librăriei Leon Aloulay. Conțin buciile: Fîrușă Nufului, Corpitorul, Tudorica, Minte de mușiere și pace! Bietul Istode, Mitru Pascului, Petrea Iovului, și se află de vânzare la autorul în Reteg, prețul 1 cor. — Tot acolo se află și scrierea lui Novela și Schife, asemenea ou prețul de 1 coroană. Această scriere conține: Biserica pocăinții, Blăndocul, O inimă nobilă, Nenea Aleo, Popa Toma, Salvina și Susana cea nebună. Ambele aceste scrieri le recomandăm cetitorilor nostri ca scrieri morale și lesne de piceput.

Apa amară

Francisc Iosif

e unicul mijloc de curățire, cu gust plăcut.

— Se capătă în tot looul. —

Catastrofă înfloritoare!

4 părechi de păpuci numai cu fl. 2.50

se vînd în urma arderei unei fabrici cu prețul acesta de batjocoră numai scurtă vreme, ș. a. 1 păr. de păpuci pentru domni, 1 păr. pentru dame, cu curele și pingele bine încheiate, cel mai nou fashion, afară de aceste 1 păr. de păpuci de modă ușori și eleganți pentru domni și 1 păr. pentru doamne. 29 1—1

4 părechi numai cu fl. 2.50.

La comande e de ajuns să se indice lungimea. Se trimite numai pe lângă rambursă. Export de păpuci F. Rubinstein, casă de export, Krakau, Dietelgasse 63.

NB. Ce nu convine se primește imediat înapoi.

Geografia Ungariei și elementele din geografia generală pentru școalele populare, de Dr. Nicolae Pop. Ed. tura IX., îndreptată și acomodată celui mai nou plan de învățămînt Brașov, 1900. Editura lui H. Zeidner. Prețul broșurat cu harta Ungariei în negru 50 bani, colorată 60 bani.

A apărut »Analise Psihologice» o voluminoasă carte pentru învățămîntul secundar scrisă de dl Dr. Iosif Blaga, profesor la gimnaziul din Brașov.

Higiiena sau cartea sănătății, manual pentru școalele populare, de Dr. St. Erdélyi, medic în Orăștie. Blaj, 1900. Prețul 30 bani.

Dreptul civil român. A apărut vol. II. din prețutul op »Dreptul civil român» de dl C. Nacu, profesor la universitatea din București. Volumul acesta pe o estindere de 910 pagini 8/8, mare sub titlul: Despre succesiuni, despre donațiuni între vii și despre testamente, despre contracte sau convențiuni — cuprinde cele mai însemnate părți din dreptul privat. Dl C. Nacu este cunoscut ca un jurisoconsult de primul rang în România. Opul seu e tratat ou un mare aparat științific și practic. La fiecare pagină observăm exprimate în modul cel mai clar vederile savantului și praxa juridică de toate zilele. Recomandăm ou toată căldura juriștilor nostri procurarea acestui op de mare valoare pentru toți Români, cari se interesează de știință și de justiția regatului român. Prețul vol. II. e 12 lei. Se află de vânzare la librăria I. V. Sococ, în București.

»Carnetul roșu» este titlul unei interesante novele nihiliste, tradusă din germană de Moșul și apărută zilele acestea. De vânzare la tipografia A. Murășan, Brașov. Prețul 60 bani.

Posiți în Sibiu.

La 10 Ian. a. 1903

Hotel »Impăratul Romanilor»: Trausenfeld, și soția, Ozeff, Romeuyik, Brașov; Dr. Mihai Orăștie; Negruțiu, și fam. Blaj; Oancea, și fam. Brezoi; Gîncei, Mercuria; Gerendy, Oergăul-m.; Norman. Pocien; Osoknyay, Dazinger, Buda; pesta; Wohlgemuth, Viena; Ambrosius, Sighișoara; Körösy, Oluj; Mejian, Marou, Ilmbav; Hotel »Neurivher»: Biro, Krauss, Buda-pesta; David, Oluj; Ousnyak, Medias; Rosenzweig, Ritter, Oradea; Isacu, Privatier, Sebeș; Hotel »Melter»: Pekrea, Sebeș; Clirioșcu, Rîmnic; Albou, Doștat; Albou, Iosefstadt; Oșiller, Arad; Stolan, Blaj.

Hotel »Central»: F. Firnals, I. Firnals, Timișoara; Andrasovits, Brezol.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan. Proprietar: Pentru »Tipografia», societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

BILIARD

prim fabricat »Seifert“

și bine conservat, e de vânzare în Sibiu, str. Rosenanger 15.

Emil Schumann, Pirna a. J.

Universal recunoscută avicultură (prărire) de canarii trîlătoare afund

premiată cu cele mai înalte diplome. Spedițiune pe garanță pentru valoare și sosire vie, pe lângă rambursă. Cu 8, 10, 12, 15 și 20 marce bucată. Femeișcă de prăsilă 1.50 marce. Îndreptar pentru îngrijirea pasărilor 50 finici în marce postale. 2 1—3

Telefon nr. 46 și 47.

Entreprise des pompes funebres.

Centrala: Strada Cisnădiei nr. 18.

Institut de înmormentări și transportarea cadavrelor.

Car funebru de gală deosebit de frumos construit din sticlă de oglinzi și alte car de construcție modernă, precum și cele mai nou echisite de înmormentare.

Mare deposit de sicriuri de lemn, de metal și de aramă (noute). Accesorii pentru sicriu din sticlă de oglină, cununi, covoare pentru sicriu, perini de cap și toate articolele necesare acestei branșe cu prețurile cele mai ieftine.

— Legătură telefonică cu întreg comitatul Sibiului. —

Cu distinsă stimă

Fritz W. Elges.

Locuri pentru anunțarea înmormentărilor, de unde se eșecută imediat tot, se află în str. Cisnădiei nr. 18, str. Sării nr. 37 și str. Weinanger nr. 1.

Premiat cu diplomă de onoare și cu medalia de aur la expozițiile igienice din Cairo (1895) și Londra (1896).

Un mijloc extern experimentat de capacități medicale și folosit în spitale mai mari cu succes excelent este

SPIRTUL DE REUMATISM,

sigur și de o eficacitate foarte grabnică contra podregei, reumatismului, ischias etc. Puterea lui e surprinzătoare, făcând de multe ori să înceteze total și cele mai învechite dureri de podagră și reumă numai după câteva frecături.

Prețul unui flacon cu îndrumarea de folosință 1 cor., unul mai mare 2 cor. 40 bani.

Gremă de garoafe contra pipingenilor și tuturor necurățiilor de pe pielea feței și a mâinilor. Mijloc preferit în cercurile înalte. Prețul 1 cor.

Pudră de garoafe, dă pielei elasticitate și finețe. Se află de culoare albă, trandafir și crème. O cutie 1 coroață.

Praf de garoafe pentru dinți pentru ținerea în stare bună a dinților și a gingiilor. Desinfecțiază gura, dă dinților o albeață orbitoare. O cutie 80 bani, o perie de dinți 1 coroață.

Săpun de garoafe. Cel mai fin săpun de toaletă, cu un miros deosebit de plăcut. O bucată 80 bani.

Elixir de păr, împedecă cu siguranță căderea părului, chelia și formarea mătreței. Prețul unui flacon 3 cor.

Se capătă în mai toate farmaciile.

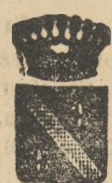
Cu ramburs sau pe lângă anticiparea banilor trimite producătorul lor

WIDDER GYULA,

farmacist, Sátorajauhely.

Depozite principale în Budapesta la farmacia lui Iosif Török, Király-utca nr. 12 și la »Nádor gyógyszerár« a lui Egger, Váci-körút nr. 17.

În Sibiu se capătă la I. C. Molnár, Gottlieb Heinrich, E. Rummel, în Sebeș-săsesc la Lud. Binder, în Orăștie la Iosif Graffius, în Mediaș la Iosif Oberth, în Cohalm la E. V. Melas.

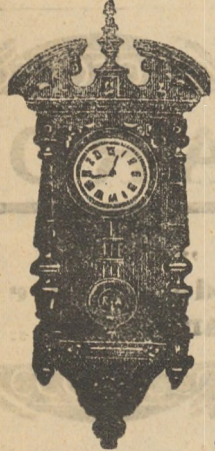

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE, PROMONTOR.

Pendule cu muzică

este ultima noutate în fabricațiunea orologelor. Aceste pendule frantuzești în miniatură au o lungime de 69 cm. rama, întocmai cum arată desenul, e făcută de lemn natural de nuc, frumos lustruit, cu cap artistic lucrat și cântă la fiecare oră cele mai frumoase marșuri și jocuri. Prețul dimpreună cu lădiță și ambalagiu numai fl. 8.— Același orologiu, dar fără muzică, însă cu bătaie regulată la ore întregi și jumătate, dimpreună cu lădiță și ambalagiu numai fl. 6.— Pendulele aceste nu sunt numai garantate ca esacte până într'un minut, ci sunt totodată și o mobilă foarte frumoasă, fiind de tot bine și cu gust ales lucrate. Deșteptător cu clopoțel și cu foaie de numeri, care lăucește în întunec, fl. 1.70. Deșteptător cu muzică, cântă în loc să bată, fl. 6. Orogliu remont. de nickel fl. 3.— Orogliu remont veritabil de argint, cu coperiș dublu, fl. 5.50. Se trimite numai cu ramburs. Ce nu convine primesc înapoi și restituesc banii, prin urmare nu-i nici un risc. Listă de prețuri mare și ilustrată despre oroloage, lanțuri și inele etc. gratis și franco.

Firma e creștinească (înființată la 1860).

Iosif Spiering,

895 8—8

Viena, I., Postgasse nr. 2—21.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967.

5 40—62

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorază pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, ausul greu, sgârciuri de stomac, lipsa pozei de mâncare, răceală la mâini și picioare, reuma podagră ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii cari prețuesc cu multumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca — se retrimite banii. — Unde ori-cine încercare s'a constatat zădărnica, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« de oare-ce »Căsuță-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja înființarea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndosebi

Prețul aparatului mare e Cor. 6.—

Prețul aparatului mic e Cor. 4.—

folosibil la morburile cari nu sânt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă

Espediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/III. colțul strada Kálmán.

Astma,

causată prin cătarul bronchial atât de neplăcut, precum și tusa rea se pot alina grabnic și sigur prin folosirea bombonelor Salus ale lui Dr. Lindenmayer. Se capătă în cutii à 70 cr. în farmaciile: »La v. It. r. l. negru«, Piața-mare, Palatul Bruckenthal, și I. C. Molnár, strada Cisnădiei. 19 4 30

Casa

din strada Orfanilor nr. 2, la care aparține o grădină mare, se află de vânzare. Informațiuni acolo. 24 2—3

Femei și fete!

Contra greutăților menstruațiunii,

durere de spinare, de corp, sgârciuri, dureri de cap, indispoziție etc.

se recomandă »Amasra«, un surrogat de teă (în formă de pravuri), care influențează în mod hotărât nesticăcios și poate fi ușor luat. E recomandat cu căldură de medici. Dr. med. M. din Stuttgart scrie între altele: »Dintre teiurile recomandate ca medicamente interne am dat întâietate, pe basa unui șir de experiențe favorabile, unui surrogat mai nou, înregistrat sub numele »Amasra«, care de fapt întrec prin eficacitatea sa orice-că altă teă«, etc. — Dr. med. B. din Berlin zice între altele despre rezultatele obținute la cură, ce a făcut d-na S. Köpenick: »Pacienta, de constituție debilă, s'a plâns de indispoziție și dureri de spate la începutul menstruației precum și la câteva zile după aceea. După a patra clasă de teă au dispărut aceste greutăți. Din prilegiul unei alte vizite făcute în 3 Aug. arată mai vîcoas, ca mai înainte. Îi trezuse urtul de vîsoasă și acum muncește cât două etc. D-na I. din Stuttgart ne comunică: »Nu voiu întârzia să recomand cu căldură fiecărei femei acest preparat eficace«. Recomandațiunile acestea precum și altele se pot vedea în original la fabricant. Prețul: o jumătate de cutie cor. 2.— o cutie în treag cor. 3.— (de-ajns pentru 2—4 luni). Veritabilă numai cu subscrierea lui A. L. cher. Unicul fabricant: Andr. Locher, pharmac. Laboratorium, Stuttgart.

Depozite: Budapesta: I. Török, Király utca nr. 12. Pojon: Dr. Adler, farmacia Salvator, precum și în toate farmaciile mai mari din Austro-Ungaria. 14 10—25

Carol Jauernig,

magazin de pânzeturi și confecționare și albituri, Sibiu, str. Cisnădiei 8.

Înființată la 1863. — Telefon nr. 87.

Recomandă

bogatul seu deposit de pânzeturi de in și bumbac, șifon, creton, exford, zefir și țesături. Barchete albe și colorate.

Mare variație în

fețe de masă pentru prânz și dejun, ștergere, batiste, cuverturi de masă și de pat, ștergere și mantale de froat.

Albituri »Normal«.

Plapome numai de confecțiune proprie.

Dotățiuni pentru mirese.

Albituri — confecționate la noi — pentru domni, dame și copii.

Cașmir negru, satin de cuverturi, cloth și atlas în toate colorile.

Covoare, late și lungi, de jute, lână și linoleum cu prețuri de fabrică.

Comandele se efectuesc prompt și conștiențios.

Comande din afară se efectuesc prompt pe lângă rambursă.

Pentru turiști!

Saci de escursiune, cămeși, cravate, corturi pentru turiști, bastoane cu vîrf de fer și cuverturi de turiști (garantat din lână curată) cu cele mai moderate prețuri.

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, cărcei, și alte morburile de nervi se ceară o broșură referitoare la aceste.

Se trimite gratuit și francat prin Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M. 617—52

A APĂRUT CALINDARUL POPORULUI pe anul 1903.

P. T.

Vă este încă în memorie expoziția de mașini de cusut »Original-Singer«, ce s'a fost aranjat în luna August an. cur. în localitățile dela »Gesellschaftshaus« din Sibiu. Ne permitem a Vă atrage de nou atențiunea asupra acestor escelente

mașini de cusut

și a'lându-ne chiar în preajma sf. sărbători le recomandăm ca fiind foarte potrivite pentru daruri de Anul-Nou etc.

Deposit general la

IULIU RADLER,

Sibiu, strada Oenei nr. 10.

Văzând viul interes față de mașinile noastre de cusut, cari sînt chemate a înlesni răspîndirea lucrurilor de casă artistice am înființat un

— curs gratuit de brodat, —

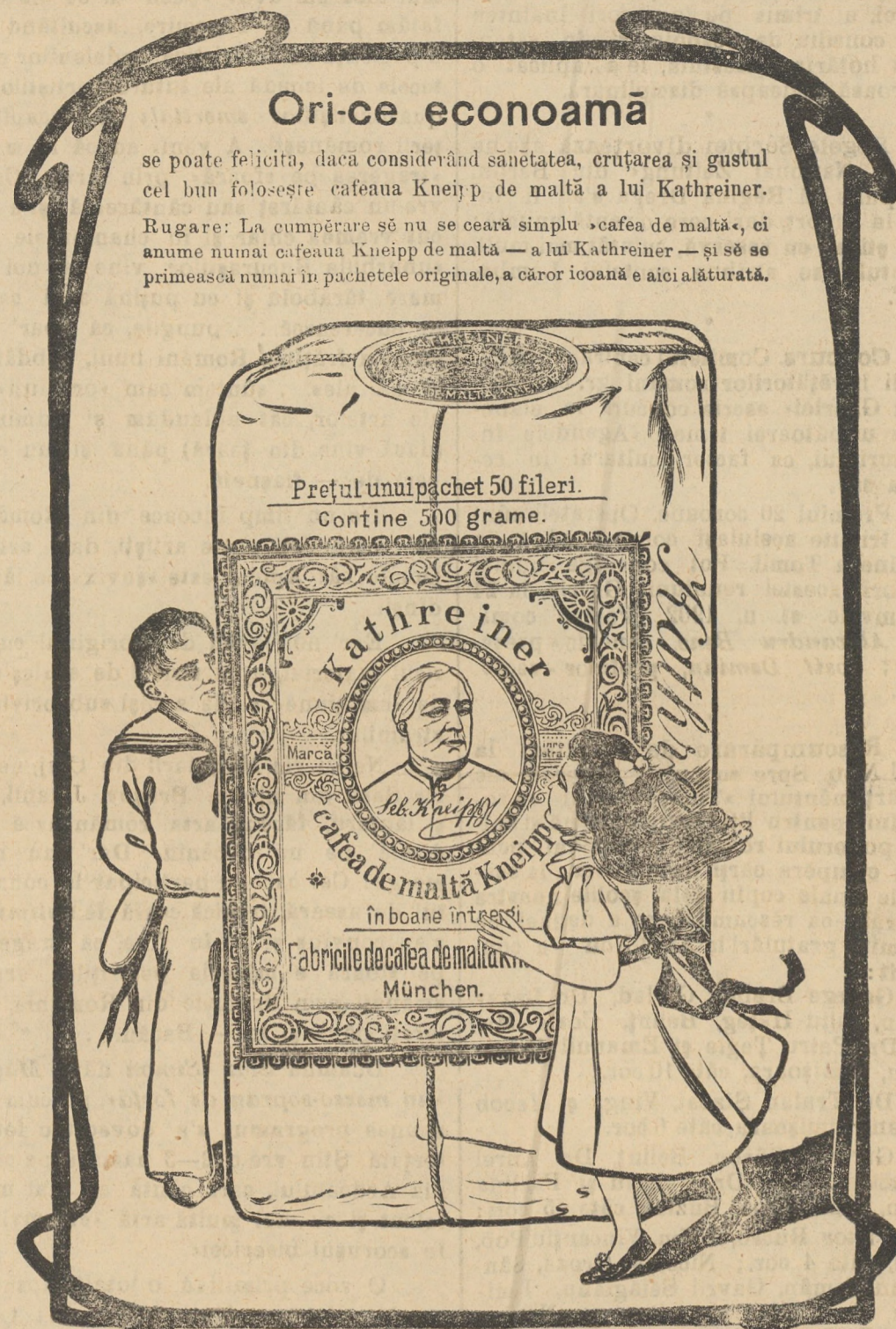
unde instruăm brodăria artistică modernă prin mașinile de cusut »Original-Singer«.

80 1—8

Ori-ce econoamă

se poate felicita, dacă considerînd sănătatea, cruțarea și gustul cel bun folosește cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner.

Rugare: La cumpărare să nu se ceară simplu »cafea de maltă«, ci anume numai cafeaua Kneipp de maltă — a lui Kathreiner — și să se primească numai în pachetele originale, a căror iconă e aici alăturată.

Legea veterinară

atât de mult folosite de tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului« a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite boale lipicioase și multe alte lucruri folosite. Cartea se numește

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor și cele mai de lipsă cunoștințe

dapre

LEGEA VETERINARĂ

(Leucirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stînd cu dinții la sfat în seriile lungi de iarnă.

De

Tormay Bela.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului.